

MILITÄRWESEN

A hadtáp őrzése és védelme

Irta: Z a n d e r, H. vezérőrnagy

(Fordítás: megjelent a Militärwesen c. folyóirat 1979. 11. számában.)

A szárazföldi csapatok parancsnoki és törzsvezetési, valamint csapatgyakorlatai folyamán mindig szemben állunk azokkal a problémákkal, amelyek a hadsereg, csapatok, valamint objektumok hadtápszolgálata életképessége fenntartásával kapcsolatosak.

A hadtáp megnőtt jelentősége a harc sikeres kimenetelére, hatása a csapatok harc készségének fokára, valamint érzékenysége az ellenséges tevékenységgel szemben azt igényli, hogy a hadtáp őrzésére, védelmére és biztosítására az eddiginél nagyobb figyelmet fordítsunk.

Ismert, hogy az ellenség a hadtáp befolyását a harc kimenetelére helyesen értékeli és a rejtett harctevékenység (gerillák, diverzánsok stb. alkalmazása) keretében hadtáp elleni tevékenységet tervez és ehhez a szükséges erőket és eszközöket biztosítja. Ez a tevékenység azonban nemcsak a tábori hadtáp ellen irányul, hanem a mélységben levő csapatok harcát biztosító összes erők, szervek, üzemek és műszaki létesítmények ellen.

A hadtápcsopatok rendeltetésüknél fogva harc képességükben korlátozottak összefegyvernemi egységekkel, alegységekkel szemben és mindenekelőtt mozgékony, jól felfegyverzett és kiképzett ellenséges erők váratlan támadásával szemben.

NATO-nézetek szerint a rejtett harctevékenység keretében a hadtáp ellen a következő erők alkalmazhatók:

- különleges alegységek;
- felderítő alegységek;
- területvédelmi (hátszázgyvédelmi) csapatok;
- honvédő (heimatschutz) csapatok;
- a titkos szolgálatok erői, valamint
- a reguláris erőkből a fronton keresztül átszállított, átszivárgott vagy a mélységben hátramaradó csapatok.

Különös jelentőséggel bírnak a légi úton szállított erők, mivel azok a hátszáz, hadtápkörlet teljes mélységében különböző célok ellen alkalmazhatók. A hadtápnál különösen veszélyeztetettek:

- a mélységben levő fontos objektumok, berendezések (pl. vezetési pontok, bázisok, raktárak, üzemek, közlekedési műtárgyak);

- hadtápegységek és alegységek összpontosítási körletei;
- szállító- és menetoszlopok;
- hadtápipintézetek (kórházak, műhelyek stb.).

A hadtáp őrzésére-védelmére összpontosítási (települési) körletekben, objektumoknál és menetnél a rendeltetésszerű feladat ellátása mellett felhasználhatók:

- hadtápegységek és -egységek szervezetszerű erői és eszközei;
- a hadtáp nem szervezetszerű erői és eszközei;
- a hadtáp megerősítésére rendelt erők és eszközök a harcos csapatok állományából.

A szervezetszerű erőkhöz és eszközökhöz az adott alegység, egység vagy intézet állománya tartozik. Ezek az erők rendeltetésüknek megfelelően teljesítik a csapatok hadtápbiztosításával kapcsolatos feladataikat.

A nem szervezetszerű erőket a hadtápegységek, egységek és intézetek állományából speciális feladatok végrehajtására hozzák létre. Ezekhez a tűzoltó, mentő és más csoportok tartoznak. Feladatuk a tömegpusztító fegyverek által okozott károk felszámolása, a hadtáp őrzése-védelme.

Őrzés és védelmi feladatok ellátása céljából a hadtápot ideiglenesen megerősíthetik összefegyvernemi, légvédelmi, műszaki és vegyvédelmi alegységekkel.

A hadtápegységek, -alegységek és -intézetek parancsnokai a közvetlen biztosítást saját hatáskörükben szervezik meg. A hadtáp légvédelmét a csapatok hadművelleti és harcrendi felépítésében levő légvédelmi erők oldják meg.

A hadtáp őrzésének és védelmének célja a telepítési körletekben levő vezetési pontok, alegységek, intézetek, továbbá az után- és hátraszállítási utakon levő objektumok védelme az ellenség váratlan rajtaütésétől és egyéb tevékenységétől. Ezért – miután az ellenség tevékenységét időben felismertük – haladéktalanul intézkedéseket kell foganatosítani a védelemhez szükséges erők összpontosítására, hogy biztosíthassuk a csapatok folyamatos, minden oldalú és időbeni hadtápbiztosítását.

A hadtáp őrzésének, védelmének és tömegpusztító fegyverek elleni védelmének elveit a különböző szabályzatok rögzítik. A hadtáp közvetlen biztosításával kapcsolatos feladatok teljesítése egy jól szervezett, hézagmentes és rugalmas biztosítási rendszert igényel. Ehhez szükséges:

- a körletek és utak minden oldalú felderítése;
- az erők és eszközök célszerű telepítése a második lépcsők vagy összefegyvernemi tartalékok fedezete alatt;
- célszerű menetrend kialakítása a szállítóoszlopoknál;
- hézagmentes figyelő és értesítő rendszer kialakítása;
- szilárd híradás megszervezése;
- tartalékok létrehozása a tömegpusztító fegyverek és más ellenséges tevékenység által okozott károk felszámolására.

Ezen intézkedések végrehajtása kedvező feltételeket teremt arra, hogy minden vezetési szinten biztosíthassuk a hadtápszolgálat stabil munkáját.

Őrzés és védelem szempontjából milyen a helyzet a különböző vezetési szinteken?

Tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a hadtápnak sem hadművelleti, sem harcászati szinten nincsen elegendő ereje és eszköze hatékony őrzés és védelem végrehajtására, ehhez összefegyvernemi megerősítés szükséges.

A rejtett hadviselés ellenséges erői a hadtápegységek, -egységek és -intézetek megsemmisítését elsősorban rajtaütéssel és visszamaradással tervezik. Ehhez alkalmas terepet kedvező objektumot választanak ki, mint az útszűkületek, települések, hidak, zsilipek stb. A szubverzios erőknek előnyük származik a meglepetésből, s ezzel erősen akadályozhatják védelmünket. Olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy nemcsak egyes gépkocsikat, hanem egész oszlopokat, intézeteket semmisíthetnek meg. Az ellenségnek azon sokoldalú lehetősége, hogy a hadtápszolgálat munkáját zavarja, arra kényszerít minket, hogy hatékony intézkedéseket foganatosítsunk az őrzés-védelem megszervezésére és végrehajtására. A hadtáp őrzésének és védelmének megoldása saját erőkkkel és eszközökkel kényszerítően a hadtápbiztosítás kapacitásának csökkenéséhez vezet.

A rejtett hadviselést végző ellenséges erők tevékenysége megköveteli a hadtáp viszonylag megbízható őrzését-védelmét. Az eddig alkalmazott módszerek gyakran nem kielégítőek. A gyakorlat azt bizonyítja, hogy ha az összefegyvernemi parancsnok fenn akarja tartani a hadtáp működőképességét, akkor azt harcos egységekkel biztosítani kell, hogy a hadtápegységek parancsnokainak a harcegységek állományából erőket és eszközöket kell alárendelni.

Összefoglalás

A hadtudomány összes ágának fejlődéséből egyre bonyolultabb feladatok adódnak, így van ez a hadtáp őrzésével-védelmével is. A hadtápbiztosítás feladatai időben és teljes végrehajtása érdekében a hadtáp megbízható védelme az összes parancsnok ügye, mivel a harc sikeres kimenetele döntően függ a hadtápbiztosítástól.